

Unitat

Desembre 2023
Núm 16

EXPOSICIÓ EL PROCÉS 1001

El franquisme contra CCOO

Del 20 de novembre al 20 de gener

**Seu de CCOO de les Illes Balears
C/ Francesc de Borja Moll, 3 - Palma**

ÍNDEX

CONFEDERACIÓ

- LUCES Y MUCHAS SOMBRAS DEL AÑO QUE VAMOS A DEJAR
- UNA LEGISLATURA DIFÍCIL. PERO UNA LEGISLATURA A LA OFENSIVA
- EL MERCAT LABORAL A LES ILLES BALEARS
- EL DECRETO LEY 6/2023 DE MEDIDAS URGENTES EN MATERIA DE VIVIENDA. UN FIASCO POR PARTE DEL GOVERN
- FENT CAMÍ...

4

SALUT LABORAL

- ¿CUÁL ES EL PLAN DE SALUD LABORAL EN BALEARES PARA LOS PRÓXIMOS CUATRO AÑOS?

14

BREUS

FEDERACIONS

- LA FÒBIA A LA LLENGUA CATALANA TÉ CURA
- LOS SECTORES DEL HÁBITAT DE BALEARES LUCHAN POR RECUPERAR PODER ADQUISITIVO
- LA LLUITA DE LES TREBALLADORES DEL PRIMER CICLE D'INFANTIL

16

19

UNIONS

- L'EVOLUCIÓ DE LA HUMANITAT I LES SEVES PARADOXES

24

ENTREVISTA

- CONVERSA AMB NICOLÁS SARTORIUS

26

FUNDACIÓ ATENEU

- UN AÑO DE ACTIVIDADES DE LA FUNDACIÓ ATENEU CCOO ILLES BALEARS

28

CONSELL CONFEDERAL

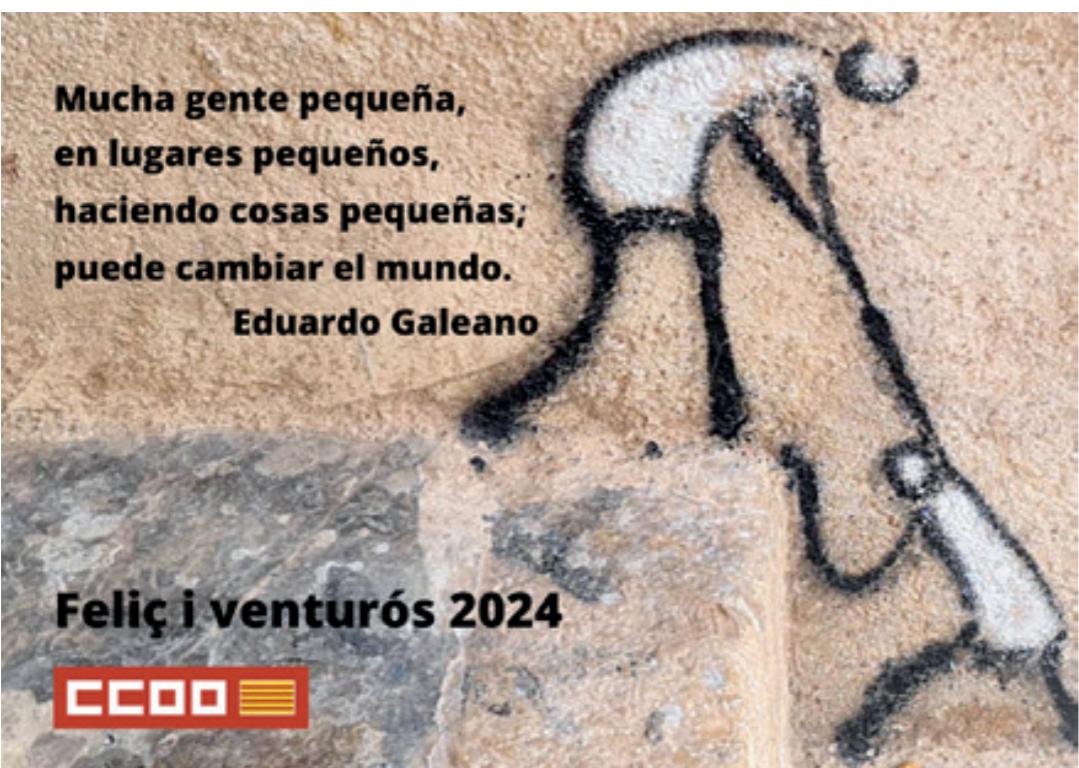
- EL MARC SINDICAL DEL DIÀLEG I LA CONCERTACIÓ SOCIAL PER A LA LEGISLATURA 2023-2027 A LES ILLES BALEARS
- EL CATALÀ, LA NOSTRA LLENGUA EN EL MÓN DEL TREBALL

30

NOSTRA HISTÒRIA

- REPERCUSIÓNS DEL PROCÉS 1001 A MALLORCA

35

4

La lluita també va de valors

Duim molts d'anys submergits en incerteses. La crisi pandèmica colpejà la nostra societat, i aturà gairebé tot el sistema productiu, just quan s'albirava la sortida de la gran recessió del 2007. La intervenció de l'estat, amb ajuts a les persones treballadores i a les empreses, fou un element fonamental que evità la fractura social i, en aquest aspecte, cal remarcar que la tasca feta pels sindicats dins del diàleg social aconseguí que en sortíssim amb la menor trencadissa possible però la crisi pandèmica fou seguida, en el marc econòmic, de la dels subministraments i de la actual crisi inflacionària, el que impossibilita la millora de les condicions de vida dels treballadors i de les treballadores.

Al mateix temps, el fet que es qüestioni de manera continua la legitimitat el govern no deixa de trontollar l'espai polític, el que accentua, de manera notòria, la manca d'estabilitat necessària per assumir reptes cada cop més cabdals del nostre futur.

Les forces més reaccionàries, antidemocràtiques i contràries al sindicalisme de classe aprofiten aquestes incerteses i inseguretats econòmiques, polítiques i socials, per a continuar amb el seu atac en contra de la nostra tasca, el seu objectiu és deslegitimar-la, atès que són consients que representem el dic de contenció més solid per a fer front als desequilibris del capitalisme salvatge. Aquest atac és notable, públic i es fomenta, des de la cultura de l'individualisme, en nom d'una llibertat que s'entén, únicament, com el dret a poder elegir mentre obviem allò que és la vertadera llibertat: no esser dominat de manera arbitrària.

Per aquest motiu cal dir, alt i clar, que el sindicat es legitima en processos democràtics en les empreses i que CCOO, en concret, es suporta sobre objectius especialment nobles: la defensa de la classe treballadora i la seva protecció contra l'adversitat, el dret al treball en condicions dignes, la igualtat real entre homes i dones, la integració dels col·lectius més vulnerables, la lluita per un desenvolupament social i ambiental sostenible, i per garantir la salut i l'educació com a dret universal.

El col·lectiu reaccionari, nostàlgic hereu del franquisme, del nacionalcatolicisme i del "sindicato único" ja no s'amaga sinó que contraposa una batalla cultural i de valors que inocula certeses falses que ja no tornaran. Per això, el sindicalisme que representa CCOO continuará la seva lluita que defensa, amb orgull, els valors que, des de sempre, han definit la nostra identitat: llibertat, democràcia, solidaritat, justícia social, igualtat, feminism, reconeixement de la memòria i defensa de la cultura, entre d'altres.

FUNDACIÓ ATENEU

Unitat

EXPOSICIÓ

EL PROCÉS 1001

El franquisme contra CCOO

Del 20 de novembre al 20 de gener
Seu de CCOO de les Illes Balears
C/ Francesc de Borja Moll, 3 - Palma

Confederació Sindical de CCOO
de les Illes Balears

C/ de Francesc de Borja Moll, 3
07003 · Palma

Tel. 971 72 60 60

www.ib.ccoo.es

premsa@ib.ccoo.es

Responsable de Comunicació:
Francesc Mellado

Col·laboradors:

José Luis García
Unai Sordo
Mariàngels Aguiló
Eva Cerdeiriña
Cati Ginard
Josep Ginard
Vicente Moll Jiménez
Mario Devís
Rafa Sancho
David Ginard
Josep Benedicto
Pep Vilchez i Carreras

Realització:
Tàndem Comunicació

grup
tāndem
comunicació

Les opinions i comentaris publicats en
les pàgines d'aquesta publicació són
responsabilitat exclusiva dels seus autors

LUCES Y MUCHAS SOMBRAS DEL AÑO QUE VAMOS A DEJAR

www.ib

José Luis García
Secretario General
CCOO Illes Balears

Finalizamos un año más, pero no ha sido un año cualquiera. Hemos asistido a una doble cita electoral que ha cambiado el mapa político en nuestro país; la cita con las urnas del 28 de mayo dio un vuelco, prácticamente generalizado, al conjunto de las comunidades autónomas y de las principales ciudades españolas, pasando de gobiernos progresistas a gobiernos PP-VOX.

Hemos asistido a una doble cita electoral que ha cambiado el mapa político en nuestro país; la cita con las urnas del 28 de mayo dio un vuelco, prácticamente generalizado, al conjunto de las comunidades autónomas y de las principales ciudades españolas, pasando de gobiernos progresistas a gobiernos PP-VOX.

De nada sirvió la gestión de la pandemia, cuando, por primera vez, se movilizaron todos los recursos públicos necesarios para proteger la salud y las economías familiares; nada que ver con la gestión de la crisis financiera del 2008 a causa de la cual tardamos una década de la cual tardamos una década para recuperar los niveles de PIB y de empleo, dejando por el camino a muchas personas trabajadoras a las que solo se les ofreció ser emprendedoras para salir de la situación de desempleo en la que se encontraban, ya que el ajuste envió a cientos de miles de personas trabajadoras al paro. No hubo ERTEs para salvar personas.

Pero quizás, el error fue precisamente ese: fiar el resultado electoral a la gestión de la pandemia y no saber escuchar el ruido de fondo; porque parece evidente que este escenario de policrisis – financiera, sanitaria e inflacionista-, en la que llevamos instalados tres lustros, genera un malestar que aprovechan los populismos de extrema derecha. Es a esta corriente de fondo a la que debemos prestar atención, este malestar creciente que no confía en las instituciones, porque no le da soluciones a su precariedad, no solo laboral, sino también a la que podemos llamar precariedad “vital”.

Ni siquiera el resultado de las elecciones generales -donde se evitó que el

tándem PP-VOX llegara a la Moncloa- siendo condición necesaria, no es suficiente para parar esta oleada de malestar generalizado. Basta con echar un ojo al panorama internacional y ver que la situación es muy compleja y generalizada. A pesar de no ser realidades iguales, en países de relevancia europea como son Italia y Holanda, la extrema derecha gana elecciones -canalizando este malestar- y en otros países como Francia y Alemania, los extremismos ganan adeptos a pesar de haber sido dos ejemplos muy significativos en la lucha antifascista. Y no hablamos del caso argentino.

Este malestar alimenta a la extrema derecha y contamina a todo el espectro conservador, haciéndose difícil distinguir “quién es quién” cuando nos referimos al PP y a VOX; por poner un ejemplo, el bloqueo institucional a la renovación del Consejo General del Poder Judicial.

El Gobierno de España no lo va a tener fácil para construir mayorías. Para muestra la propia investidura, que fue posible porque el nacionalismo periférico apostó por barrer el acceso de la extrema derecha al Gobierno del estado. Pero no lo hizo gratis. El nacionalismo catalán ha forzado una ley de amnistía que el PSOE hubiese preferido ahorrarse, pero que es necesaria para poder normalizar una situación que jamás debería haber acabado resolviéndose en el marco de la judicatura. Sin embargo, al gobierno de Mariano Rajoy le interesó llevarlo a ese terreno.

En un ámbito más local, el Govern de les Illes Balears se formó sin ningún Conseller de VOX, pero lejos de ser un cordón democrático a la extrema derecha, es una forma de aparentar moderación. Lo que realmente ocurre es una entrega del discurso de los derechos sociales y culturales,

cediendo además el acceso a las instituciones en los consells insulares y en los ayuntamientos. Es precisamente desde ahí donde se está viendo más claramente su política: no apuestan por el transporte público, eliminando la gratuidad; suprimen carriles VAO y amplían carriles, primando el transporte individual; renuncian al tranvía; no apuestan por la vivienda pública, renunciando a 800 viviendas sociales en Son Busquets, al tiempo que aprueban un decreto de vivienda para ceder suelo público, reconvertir locales o subir alturas, y no se menciona, para nada, la vivienda protegida públicamente. En definitiva, el mismo PP de siempre, solo que además renuncia a consensos tan importantes en nuestra comunidad como la ley de normalización lingüística y cede ante la extrema derecha y sus fobias.

El presupuesto para 2024 no alberga, en líneas generales, grandes cambios pero ya dibujan elementos a tener en cuenta. Por un lado, no se presupuestan infraestructuras que se debían financiar con fondos europeos; esto, que en principio parecía un problema de incapacidad de gestión, se está convirtiendo en una estrategia para dar carpetazo a proyectos ya anunciados en la legislatura anterior; son decisiones que nos hacen perder una capacidad de inversión que será difícil que podamos sustituir con recursos propios.

En el plano económico español, este ha sido el año en el que se han confirmado que determinados mantras de la derecha económica eran bulos. Los datos económicos de nuestro país son buenos en términos de crecimiento de PIB, de reducción de inflación, de crecimiento de empleo y reducción de paro, todo ello muy a pesar de los agoreros que preveían una gran debacle económica por la reforma de pensiones, la reforma

laboral o la subida del salario mínimo. En todas estas políticas ha tenido mucho que ver la acción del sindicato.

Si la situación económica española es buena con respecto a Europa, Baleares está muy por encima de la media de nuestro país en incremento de PIB, en personas afiliadas a la seguridad social y en personas desempleadas. Fruto de la reforma laboral, 7 de cada 10 contrataciones son indefinidas.

A pesar de esos buenos datos -a los que podríamos agregar la negociación colectiva con la firma de importantes convenios y bajo el paraguas del AENC- las personas trabajadoras siguen sin percibir la mejoría, ya que la cesta de la compra -especialmente en los productos básicos- y la vivienda están en precios imposibles. En CCOO lo sabemos bien, porque estamos junto a las personas trabajadoras. De ahí nuestra insistencia en que debe haber una agenda social muy potente esta legislatura, que atienda los problemas de la gente trabajadora y sus necesidades. Urge reforzar los servicios públicos, reformar el estatuto de los trabajadores y adaptarlo a las nuevas demandas sociales: tiempo de trabajo, conciliación, prevención y evitar que el despido sea la primera opción de ajuste de las empresas para afrontar las crisis. En definitiva, dar seguridad y certidumbre para afrontar los cambios que ya están en marcha, como son la transición energética, la digital o la medioambiental.

Las transiciones deben ser justas y la acción sindical será determinante para que así sea, con un trabajo constante de CCOO para mejorar las condiciones de vidas de la clase trabajadora.

UNA LEGISLATURA DIFÍCIL. PERO UNA LEGISLATURA A LA OFENSIVA

Unai Sordo
Secretario General
CCOO

Tras las elecciones municipales y autonómicas del mes de mayo, pocos podían prever que a día de hoy España volviera a contar con un Gobierno de coalición progresista. La actual pugna política en los países de nuestro entorno se resuelve en un dilema: si las fuerzas políticas abiertamente reaccionarias acceden o no al poder. Pero esa pugna no es estrictamente partidaria. Responde a una cuestión mucho más de fondo, que apela directamente a los intereses de la clase trabajadora. La cuestión de fondo consiste en bajo qué premisas se abordan las consecuencias de las crisis económicas, sociales y políticas que se han acumulado en los últimos años. Crisis que entre todas ellas han trasladado a la ciudadanía grandes dosis de incertidumbre, y que han deteriorado las condiciones y expectativas de vida de millones de personas.

En este escenario, las derechas han optado por organizar las sociedades a través de las viejas ideas del neo-

liberalismo fracasado y de la nueva extrema derecha. Privatización de servicios públicos, regalos fiscales para las rentas más altas y del capital, pérdida de derechos laborales para reducir el poder organizado de la clase trabajadora. La aportación de las extremas derechas consiste (además de lo ya citado) en reforzar viejas jerarquías reaccionarias en contraposición a los avances del feminismo, el ecologismo y en general de las libertades civiles conquistadas durante décadas por la clase trabajadora, el sindicalismo y las fuerzas políticas progresistas.

Sin embargo, el reto no es diagnosticar el riesgo de la ultraderecha en las sociedades actuales. Es oponer una forma de construcción social que esté al servicio de las mayorías sociales y sus intereses. En este camino, los derechos de la clase trabajadora y el papel del sindicalismo son determinantes.

España, como otros países de Europa y del mundo, se enfrenta a un proceso de transformaciones de gran importancia. Las transiciones digitales y energéticas están conllevoando una modificación en la forma de trabajar, generar bienes y servicios, distribuir o relacionarse. La crisis climática y los cambios geopolíticos están aumentando las dificultades (y los precios) para

nutrir de energía a nuestra forma de vivir y producir. El modelo de globalización de las últimas décadas ha desequilibrado la balanza del poder entre ciudadanía, clase trabajadora y empresas; estado y economía.

En este momento es prioritario establecer una agenda social destinada a mejorar las condiciones de vida de las mayorías sociales. Renovar un contrato social para el siglo XXI.

A través de un refuerzo de la democracia, no solo como un sistema electoral sino mediante un empoderamiento social, donde el sindicalismo tiene el papel clave de vertebrar a una clase trabajadora heterogénea. Reforzar la participación de las personas trabajadoras en la empresa debe ser un reto de legislatura.

Hay que mejorar los salarios y en general las condiciones de trabajo. Subir el SMI, rebajar la jornada laboral legal, crear espacios de trabajo más seguros y vivibles también son objetivos clave. Hemos avanzado con la subida del SMI o la reducción de la temporalidad como nunca antes. Pero hay que abordar la mejora en la contratación a tiempo parcial o facilitar la compatibilidad del tiempo de trabajo con el de la vida personal.

La lucha por la igualdad debe afrontarse desde un punto de vista

trasversal. La feminización de los cuidados en el ámbito privado es el mayor lastre de las mujeres para poder tener trayectorias laborales equiparables a las de sus compañeros. Explican en buena parte la brecha salarial y de pensiones. Una estrategia de cuidados que garanticé que desde los poderes públicos se cubren las situaciones de las personas que dependen de esos cuidados, es necesaria para facilitar una sociedad más humana y más igualitaria en sus relaciones laborales. Y, por supuesto, estas actividades deben proveerse con empleos de calidad.

Es fundamental reforzar los servicios públicos. La educación, la sanidad, la formación permanente, las pensiones y en general las rentas de sustitución, el acceso a la vivienda, no pueden seguir derivándose a espacios privatizados y lógicas mercantiles. Generan desigualdad y ghetos sociales, y desvinculan a la

ciudadanía de lo común. Una política fiscal progresiva y suficiente tiene que sostener este sistema social.

Esa fiscalidad suficiente tiene que servir para acometer el reto de mejorar la financiación autonómica de nuestro país. Esta cuestión, compleja, no puede llevarse al terreno del agravio territorial. Necesitamos más base fiscal para que esto no derive en conflictos territoriales e identitarios. Hay una España que se percibe fuera de las corrientes de modernización del país, despoblada, desindustrializada. No nos podemos resignar a ese escenario.

Y hay que gobernar las transiciones digitales y energético/ecológicas. Otras transformaciones anteriores de nuestro tejido productivo en España fueron abordadas desde una perspectiva de protección social a las personas golpeadas, pero sin verdaderas alternativas productivas. La transición justa debe convertirse en una realidad. La utilización de fondos

de recuperación europeos puede ser una palanca que facilite que, por primera vez España no asista a las transformaciones desde una posición estrictamente periférica.

El riesgo reaccionario amenaza al mundo. Contemplamos la guerra en el este de Europa, o la ofensiva criminal sobre Palestina con la sensación de que el mundo se mueve y se mueve rápido. El sindicalismo, y en general las fuerzas de progreso, debemos asumir la trascendencia histórica de dotar de certezas, espacios de seguridad y vidas dignas a las personas, perfilando un futuro deseable. Y también que estos procesos deben darse desde el empoderamiento social. Bienes comunes, derechos laborales, sindicalismo y organización social, son hoy parte del reto civilizatorio que tenemos por delante. Comunidad cívica frente a las tentaciones de las leyes de la selva.

EL MERCAT LABORAL A LES ILLES BALEARS

Mariàngels Aguiló
Secretària
d'Ocupació i
Polítiques Sectorials
CCOO Illes Balears

El context econòmic que vivim és complex i canviant. Sembra que, una vegada superada la crisi sanitària de la COVID, ens hem ficat de ple en una crisi inflacionària derivada de la guerra d'Ucraïna i ara també a l'orient mitjà.

Dintre d'aquest escenari, és lícit preguntar-se si el mercat del treball a les Illes Balears gaudeix de bona salut, ja que s'observa un allargament de la temporada turística i unes xifres excel·lents d'ocupació, amb rècord d'arribada de turistes aquests dos darrers anys.

Per una banda, comparativament amb anys anteriors, l'atur a les illes ha caigut tots els mesos de l'any. Això vol dir que hi ha menys persones que volen treballar i no poden. Per altra banda,

tradicionalment, el nombre de persones aturades estava íntimament relacionada amb la temporada turística; començava a disminuir dràsticament a partir del mes de març o abril fins arribar als seus míxims al juny i llavors tornava a augmentar a partir del mes d'octubre. Tot i que l'estacionalitat encara impacta directament sobre l'ocupació de les Illes Balears amb la signatura de contractes temporals, ja des de la segona meitat de l'any 2022 venim notant que aquesta no és tan contundent i a l'any 2023 s'ha consolidat aquesta nova tendència que redueix la temporalitat. Això indica que

les persones treballadores de la nostra terra. Aquesta situació ve donada gràcies a la reducció de contractes temporals i un augment significatiu de les contractacions indefinides.

A més, el nombre d'affiliacions a la seguretat social no deixa de créixer en termes interanuals. En conseqüència, podem concloure que, des del punt de vista de mercat de treball, l'estat de l'economia de les Illes Balears és positiu i que tenim més persones treballant. Tot i això, s'observa que l'augment de persones que treballen a temps parcial puja lleugerament més que el que treballen a temps complet.

Anem a posar algunes xifres il·lustratives de la situació.

Els indicadors de xifres de desocupació han caigut. En termes relatius, la xifra d'atur a les Illes Balears ha disminuït

al voltant d'un 30% si la comparem amb la del 2019, any en què l'economia d'aquestes illes estava a ple rendiment. A més, el descens es produeix a totes les franges d'edat. Si aquesta anàlisi la fem per illes, s'observa que la dinàmica es repeteix a tot l'arxipèlag, tot i que el descens més significatiu es produeix a les Pitiüses, amb un 40%. En canvi, la baixada més important de persones en situació d'atur de llarga durada es produeix a Menorca amb un -4,10% menys que al 2019, quan la mitjana de la comunitat autònoma està al -1,85%.

En quant a l'estacionalitat notem que, quan la diferència entre nombre de persones desocupades al mes de febrer i al mes de juny, a l'any 2019, era de 25.771, a l'any 2023, ha estat de 4.618. Això significa que la variació de l'atur en plena temporada estival és de -22% en

relació a les dades del 2019, però, en temporada baixa, és de gairebé el doble -39,44%.

Finalment, si estudiem les diferències de tipus de jornada, no s'aprecia que hi hagin hagut diferències significatives. La jornada parcial és més predominant en les dones i suposen al voltant d'un 10% més que en els homes.

Conclusions

Els indicadors demostren que el mercat laboral de les Illes Balears gaudeix de bona salut però la composició del teixit productiu i, per tant, del mercat de treball del nostre territori és fràgil, ja que depèn en gran mesura del sector serveis. L'allargament de la temporada i la diversificació del producte turístic és una bona notícia però hem d'anar més enllà i donar més solidesa i seguretat a les persones treballadores balears.

Han d'entrar dins l'equació altres factors com són la qualificació dels professionals, la seva adaptació a les tecnologies digitals i el control i regulació de les càrregues de feina. A més a més, hem de tenir en compte que s'han d'establir mecanismes per combatre la figura de la persona treballadora pobre, que cada vegada es fa més present i el greu problema d'accés a l'habitatge que sembla un problema endèmic de la nostra terra.

Tots aquests altres factors que fins ara no se tenien tan en compte, perquè ens centràvem en les persones que volien treballar i no podien, són el que ara haurem d'anar introduint per tal de determinar la precarietat del mercat laboral de les Illes Balears.

EL DECRETO LEY 6/2023 DE MEDIDAS URGENTES EN MATERIA DE VIVIENDA. UN FIASCO POR PARTE DEL GOVERN

Eva Cerdeiriña
Secretaria de
Políticas Públicas,
Sociales y Salud
Laboral
CCOO Illes Balears

Comisiones Obreras ha reivindicado en todo momento que las políticas en materia de vivienda, sus objetivos y actuaciones deben ser tratadas, analizadas y, en consecuencia, valorando aquellas propuestas que se propongan en el marco de la Mesa de l'Habitatge, órgano colegiado de colaboración entre las diferentes administraciones públicas y de participación de las asociaciones y los agentes sociales implicados en el sector de la vivienda (Ley 5/2018 de la Vivienda de las Illes).

Este ha sido el escenario en el que hemos trabajado a lo largo de estos últimos años en materia de políticas de vivienda y que ha demostrado con creces la viabilidad, la eficacia y la oportunidad de mantener este marco de diálogo social. Las propuestas acordadas en el seno de la Mesa han sido un punto de referencia importante en las actuaciones desarrolladas, precisamente por

tener ese carácter consensuado entre todas las partes implicadas y con responsabilidad y competencia en su desarrollo y ejecución, y/o afectadas por las actuaciones previstas. Pues bien, el Govern se ha saltado a la torera este ámbito de negociación en la elaboración del Decreto ley 6/2023 de Mesures urgents en materia d'habitatge: en ningún momento se ha planteado previamente a su elaboración y publicación a la Mesa de l'Habitatge; la urgencia de dicho Decreto ley no es obstáculo ni disculpa para consensuar las medidas contempladas en dicha norma, cuando si ha habido reuniones con determinados agentes y entidades. De hecho, si las hubo con los dos (únicos) sectores beneficiados, promotores inmobiliarios y construcción.

El mencionado Decreto ley 6/2023, está muy lejos de abordar y de plantear medidas efectivas para dar una primera solución, con ese carácter urgente que pretende, al problema del acceso a la vivienda en nuestra comunidad. Desde el sindicato, exigimos la inversión en vivienda pública, una cuestión que nunca ha sido una prioridad para la derecha: la consellera Vidal en una

entrevista (Última Hora 29 de septiembre) declaraba que uno de las claves del decreto era "cero costes para la administración". Habrá que recordarle a la consellera que el parque de vivienda pública en Baleares no llega al 1% (la media europea es del 15%) consecuencia de que el presupuesto público destinado a este fin no alcanza el 0,15% del PIB.

ctuaciones como por ejemplo la reconversión en viviendas de precios limitado de locales comerciales u oficinas (una medida que ya era posible) va ser muy difícil su ejecución, bien por encontrarse en zonas en las que dicha reconversión no es posible, o porque el planeamiento prohíbe que tengan un acceso directo desde la calle y este deba de ejecutarse en las zonas comunes del edificio, lo que no es posible en la mayoría de los casos, o porque no tengan suficiente fachada exterior ni la ventilación necesaria para conseguir la cedula de habitabilidad. Este tipo de medidas o el crecimiento en altura suponen, además, un aumento de densidad poblacional y, por lo tanto, de movilidad y supone igualmente una saturación y presión

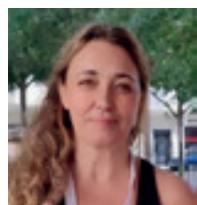
sobre los suministros y servicios. Sin perder de vista el incremento de precios de los locales o el hecho de que los barrios se conviertan en barrios dormitorios. Reconversión que se pueda realizar incluso en edificios declarados BIC o catalogados; es más, en este tipo de edificaciones se permite igualmente el incremento de volumen o de altura. Actuaciones que se puede acoger al régimen excepcional de declaración responsable para el inicio de las obras, una medida que supone una gran inseguridad jurídica. La gran novedad del Decreto, las viviendas de precios limitado, se nutren de esta reconversión, o de la división de unifamiliares entre medianeras, o del crecimiento en altura. También se permite el incremento de edificabilidad de

viviendas en solares destinados a equipamientos públicos, a costa de reducir estos últimos. Tampoco el cambio de uso a residencial de parcelas de uso turístico y reconversión y cambio de función de establecimiento de alojamientos turísticos va a suponer una mayor oferta de vivienda asequible; de hecho, esta medida ya figura en la Ley de Vivienda, y tan sólo un establecimiento turístico se acogió a esta reconversión. Ganar alturas en edificaciones ya iniciadas tampoco será posible, ya que la estructura está diseñada para soportar un peso determinado. La posibilidad de obtener la cedula de habitabilidad en aquellas edificaciones fuera de ordenación o con licencia caducada es una actuación fuera de

toda lógica. Por otra parte, el hecho de adoptar como medida provisional la clausura de aquellas viviendas destinadas al alquiler turístico que realizan esta actividad de manera ilegal, es legalmente imposible, como ha reconocido el Conseller Insular de Turismo. Y otra guinda del decreto: la cesión de solares municipales a los promotores privados para construcción de viviendas nada menos que por un período de 75 años.

La política de vivienda en Baleares debe apostar claramente por la inversión pública, una inversión destinada preferentemente a la vivienda de protección oficial en régimen de alquiler. Fomentar la reutilización de los suelos clasificados como urbano en detrimento de nuevas clasificaciones de suelo, para dedicarlos exclusivamente a la VPO. En esta línea, es necesario mejorar y agilizar la tramitación administrativa que permita la construcción de vivienda social en las actuales bolsas de suelo existente. Y es necesario igualmente incrementar y fomentar la rehabilitación de edificios, una actuación que se debe hacer con un enfoque sostenible y que, además, tiene un impacto positivo en la creación de empleo (y no solo en el sector de la construcción). Asimismo, continuar en la línea de aumento del presupuesto destinado a la adquisición de vivienda desocupada (cuya cifra es de 105.434 en Baleares) para su reconversión en VPO utilizando fórmulas ya previstas como el derecho de tanteo y retracto. Solo así lograremos que se materialice el derecho a la vivienda y derremos los intereses económicos inmobiliarios con los que entra en conflicto.

FENT CAMÍ...

Cati Ginard
Secretària d'Acció Sindical.
CCOO Illes Balears

No negaré que estic contenta pel nou Govern d'Espanya que s'ha conformat aquests darrers dies. Crec que hem d'afrontar els nous reptes que vendran amb il·lusió i amb el mateix esforç que hem tingut els darrers anys, aportant amb la nostra feina moltes mesures que han estat beneficioses per al conjunt de la ciutadania. El context que ens va envoltar a l'an-

terior legislatura no va ser gens fàcil, cal recordar el passat no tant llunyà, a on mitjançant el Diàleg Social varen sortir mesures socials molt rellevants que van ajudar a travessar aquells moments de dificultat amb certa tranquil·litat. En definitiva, es va posar a les persones en el centre, espero que a aquesta nova legislatura es continui amb les mateixes polítiques socials i laborals.

No podem oblidar la successió dels fets ocorreguts per aprovar una Reforma Laboral que a dia d'avui els seus resultats positius són evidents, amb un augment de la contractació indefinida sense precedents acompanyat sens dubte de l'augment

de l'afiliació a la Seguretat Social, nota important per el creixement del nostre país, sense deixar de treballar contínuament per aconseguir una igualtat real entre els homes i les dones dintre del món del treball.

Cal recordar que l'any passat, a hores d'ara, la inflació estava amb dues xifres i a dia d'avui amb les darreres dades està al 3'5%, així hi tot, fan falta més mesures que equilibrin els salariis amb el comportament dels preus, no podem seguir aguantat els marges dels beneficis empresarials que són un abús, no pot ser que una cosa tan elemental com l'alimentació segueixin amb aquests preus.

I no és menys cert que tenim un veritable problema amb l'habitatge a nivell nacional, però la nostra Comunitat Autònoma ho pateix amb més severitat i a la vegada agreujat amb el difícil accés a l'habitatge pot desembocar en frustrations, acompanyat de la precarietat o la desigualtat pot acabar amb problemes de salut com, per exemple, la salut mental.

Per tant, cal aprofitar l'eina que tenim amb la Negociació Col·lectiva perquè dia a dia anem millorant la vida de les persones, prova d'això la firma fa uns mesos de l'Acord Estatal de Negociació Col·lectiva (AENC) a on s'estableix juntament

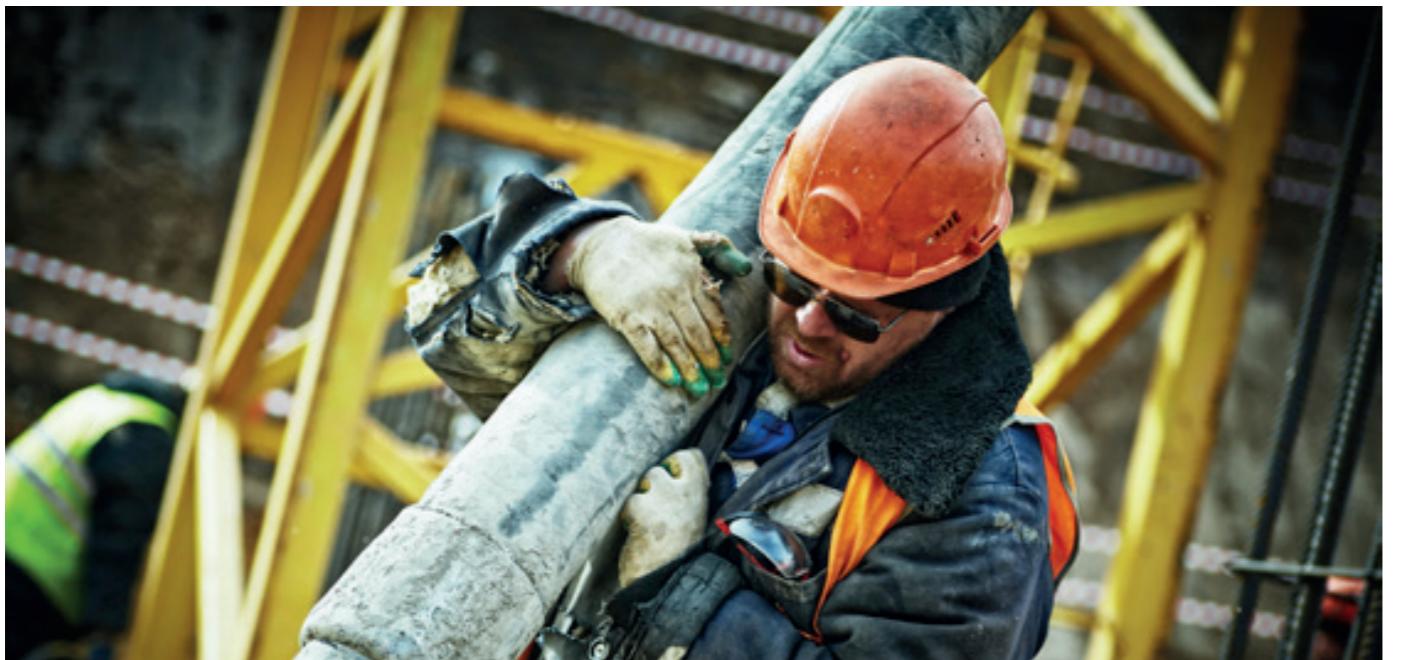
amb les patronals la guia a seguir per treure convenis ajustats a les realitats dels sectors, on totes les parts implicades i afectades pels mateixos acabin a una millora de les condicions laborals de les persones treballadores.

Tenim molts de reptes per aconseguir i un d'ells ara mateix podria ser perfectament l'anunci del Govern d'Espanya de reduir la jornada laboral: el 88,7% de la població assalariada a temps complet del sector privat té pactades jornades superiors a 37,5 hores, de fet, només a Balears es veurien beneficiats per la reducció prop de 400.000 treballadors, per tant, davant totes les

situacions que vagin sorgint, és molt important la resposta sindical per seguir avançant socialment i més concretament dins el món laboral com no pot ser d'una altra manera.

Per tot això, i infinites més coses, hem de seguir fent camí...

¿CUÁL ES EL PLAN DE SALUD LABORAL EN BALEARES PARA LOS PRÓXIMOS CUATRO AÑOS?

Gabinete de salud laboral

El 14 de marzo de 2023 se aprobó la “Estrategia de Salud Laboral 2023-2027” por parte del Govern con el acuerdo de los agentes económicos y sociales. El fin último del Plan es mejorar las condiciones laborales, reducir la siniestralidad y las enfermedades profesionales con un tratamiento integral de la salud en el ámbito laboral. Un propósito ambicioso si partimos de los datos de siniestralidad en nuestra comunidad.

En Baleares se han producido un total de 18.006 accidentes de trabajo (incluidos los in itinere, los ocurridos en los trayectos de ida o vuelta al trabajo) en los primeros ocho meses de este año. Somos, una vez más, la comunidad autónoma con un mayor

número de accidentes de trabajo en el régimen general. Si bien es cierto que el 99% están registrados como leves, pero no podemos olvidarnos de los 60 accidentes graves y 15 mortales. En el régimen de los autónomos, se han producido un total de 18.534 accidentes, uno de ellos mortal. Son demasiadas muertes: 16 muertes en los ocho primeros meses del año, dos fallecidos cada mes, 18 accidentes de trabajo cada minuto. Asusta.

Una accidentalidad que tiene una especial incidencia en dos sectores: construcción y servicios. Con el agravante de que en el sector de la construcción es donde se producen el mayor porcentaje de los accidentes mortales, provocados por caídas en altura, golpes y/o atrapamientos. Factores todos ellos resultado de la falta de medidas de prevención tan básicas como la información y for-

mación de las personas trabajadoras, la inexistencia de equipos de protección individual adecuados, o una deficiente organización del trabajo; en otras palabras: falta de cultura preventiva empresarial. En el sector servicios, la carga y los ritmos de trabajo son los dos principales factores que provocan daños en la salud: trastornos músculo esqueléticos, enfermedades derivadas de los riesgos psicosociales (ansiedad, depresión, estrés), o cardiovasculares.

Accidentes y enfermedades profesionales que tienen una incidencia diferenciada según el sexo: los hombres sufren más accidentes laborales en el centro de trabajo o in itinere, y en las mujeres se manifiesta una mayor prevalencia de enfermedades profesionales. Enfermedades que, tanto las empresas como las mutuas, minusvaloran e ignoran y son tratadas

como enfermedad común. Como en tanto otros temas, el de la salud laboral se aborda sin tener en cuenta la perspectiva de género, lo que nos conduce a incurrir en el error frecuente de ofrecer una visión androcéntrica de la salud en el trabajo.

Para CCOO el origen de la alta siniestralidad laboral reside, principalmente, en el incumplimiento reiterado y descarado por parte empresarial de la Ley de Prevención de Riesgos Laborales en los centros de trabajo. La inexistente o deficiente cultura preventiva en las empresas, así como su falta de adaptación a los cambios de las personas trabajadoras y del entorno laboral. Y otros dos factores destacados son, por una parte la precariedad laboral existente en el mercado de trabajo, y por otra, la falta de vigilancia y liderazgo por parte de la Administración Pública en el cumplimiento estricto de la normativa existente en materia de salud laboral y prevención.

Nuestro sindicato reclama y exige planes de prevención efectivos en las empresas, que son quienes tienen la responsabilidad legal de hacer que se proteja la salud y seguridad de las personas que trabajan en sus centros de trabajo. Pero también reclamamos más vigilancia y control por parte de la Administración (Instituto Balear de Seguridad y Salud, Inspección de trabajo y la Fiscalía para la Seguridad y Salud en el Trabajo) para el cumplimiento de la normativa por parte de todos los agentes implicados, incluidos los Servicios de Prevención y las Mutuas Colaboradoras de la Seguridad Social.

Los objetivos marcados en la “Estrategia de Salud Laboral de las Islas Baleares 2023-2027” pretenden atajar estos problemas que, de forma breve, hemos mencionado. Así se plantea, entre otros fines, la conse-

cución de entornos físicos seguros, sin accidentes; trabajar en un entorno físico con todas las medidas de seguridad y los equipos adecuados es el punto de partida de la seguridad en el trabajo. O lograr entornos psicosociales saludables: aquellas empresas y organizaciones que tienen líderes que respetan y fomentan la diversidad logran que sus equipos sean más competentes y creativos, valoran su trabajo y lo comunican, consiguiendo así un buen clima laboral. O el hecho de que las empresas y organizaciones deben ser solidarias y respetuosas con el territorio y el medio ambiente. Y señalar por último una cuestión fundamental: para lograr los objetivos estratégicos necesitamos integrar la perspectiva de género en todas las etapas de la gestión preventiva, generar espacios de aprendizaje en las organizaciones y lograr una comunicación eficaz al servicio de la salud laboral.

CCOO considera esencial para conseguir disminuir la siniestralidad y mejorar las condiciones de seguridad y salud de las personas trabajadoras, la inclusión de la Salud Laboral en la Agenda de la Mesa de Diálogo Social de Baleares, ya que de este modo podemos abordar los problemas estructurales relacionados con la seguridad y salud en el trabajo en todos los sectores y secciones de actividad. Y otro aspecto fundamental es aumentar los recursos de las fiscalías especializadas en siniestralidad laboral, que posibilite agilizar los procesos judiciales por delitos contra la salud de las personas trabajadoras (actualmente se demoran durante lustros). Y otro caballo de batalla son las enfermedades profesionales, la gran asignatura pendiente de la salud laboral: lo que no se registra ni existe ni se previene. Son necesarios cambios en la definición de enfermedad profesional y en su sistema de

notificación y registro para que deje de depender de las mismas entidades obligadas a la reparación del daño (las Mutuas Colaboradoras de la Seguridad Social). Necesitamos poner en marcha en nuestra comunidad autónoma el (olvidado) procedimiento de sospecha de enfermedad profesional. El trabajo cotidiano que realizan los y las delegadas de prevención del sindicato, así como el Gabinete de Salud Laboral, nos muestra igualmente la necesidad de impulsar protocolos específicos de los riesgos psicosociales en la vigilancia de la salud, teniendo en cuenta la perspectiva de género, así como el desarrollo de Planes de promoción de la salud mental en el trabajo. Y una cuestión que cada vez adquiere mayor relevancia: abordar las consecuencias que el cambio climático provoca en el entorno laboral y en las personas trabajadoras, implantando acciones que reduzcan y/o eliminan los riesgos frente a las inclemencias climatológicas.

Actuaciones todas ellas que requieren aumentar y consolidar los derechos de participación y consulta de la representación legal de las personas trabajadoras, de las delegadas/os de prevención y de los comités de seguridad y salud. Y esto no es un capricho sindical; todos los estudios sobre prevención demuestran la existencia del “efecto sindicato”: las condiciones de trabajo mejoran sustancialmente en las empresas con presencia sindical.

Con un impulso enérgico de políticas públicas activas en materia de salud y seguridad en el trabajo, poniendo la salud en el centro, podremos revertir el aumento de la siniestralidad en Illes Balears.

Setze entitats representats de la societat civil organitzada, llegirem el "Manifest en defensa dels valors democràtics i la convivència pacífica", on es declara amb tota claredat la nostra ferma defensa dels valors democràtics com el pluralisme polític, la llibertat, la igualtat o la justícia social, a més del principi de separació de poders.

L'Espai Jove de CCOO de les Illes Balears celebra l'assemblea "Nos van a oir" amb Adrià Junyent i Iván Santacasilda. Un diàleg entre el sindicat i els nostres joves. Feina, igualtat, formació, salut mental, foren tractats, entre altres temes.

La Comissió Executiva de CCOO Illes Balears es reunió en audiència amb la Presidenta de les Illes Balears, Margalida Prohens. Una reunió on el reforçament del diàleg social amb l'objectiu de millorar les condicions de vida dels treballadors i de les treballadores fou un dels tema centrals de la trobada.

25N Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones. Des de CCOO de les Illes Balears subratllam la importància de la tasca a l'àmbit laboral per garantir que els centres de treballs siguin espais segurs i per a l'autonomia de les dones supervivents a les violències masclistes.

CCOO de les Illes Balears commemora el 50 aniversari del Procés 1001 amb Nicolás Sartorius, dirigent històric de CCOO i Pep Vílchez qui visqué els esdeveniments des de les Illes. També s'inaugurà l'exposició "El procés 1001. El franquisme contra CCOO". El 1001 fou un procés que obrí portes a la llibertat.

Com cada 1 de novembre reivindiquem, juntament amb la Federació de Pensionistes i Jubilats, la memòria de tots els homes i les dones que donaren la seva vida per la llibertat, la justícia i la democràcia, i que foren assassinats pels feixisme. El seu record perdurà sempre entre nosaltres. Memòria, Justícia i reparació.

Sindicalistes, treballadors i treballadores de CCOO de les Illes Balears ens concentrarem a la seu del sindicat condemnant tot tipus de violència, exigint el seu cessament immediat a Gaza.

José Luis García, Secretari General de CCOO Illes Balears, participà al minut de silenci convocat pel Govern de les Illes Balears, manifestant el dol del sindicat per la tragèdia del terratrèmol del Marroc.

Reunió del Consell Confederal de CCOO - Illes Balears analitzant de manera exhaustiva el marc socio-laboral de la nostra comunitat. La bonança macroeconòmica es deu traduir en una millora de les condicions de vida dels treballadors i de les treballadores.

La Unió Sindical de Mallorca de CCOO de les Illes Balears donant suport a les mobilitzacions per a abordar l'actualització dels salariis deficientes i recuperar el poder adquisitiu de les treballadores del sector educatiu de 0 a 3 anys.

Enguany, l'Onada Sindical, espai de reflexió compartit de les Comissions Obreres de Catalunya, País Valencià i Illes Balears, es celebrà a Barcelona. Unes jornades on el turisme, l'habitatge i l'atac ultradretà foren objecte d'anàlisis des de la perspectiva sindical.

El polítolog Pablo Simón pronunció, en la sede del sindicato, la conferencia "El ciclo de 2023 ¿una elección en dos actos? En este encuentro se analizaron los resultados de los últimos comicios los locales, los autonómicos y a Cortes Generales. Organizado por Uep-Mallorca con la colaboración de la Fundació Ateneu de CCOO Illes Balears

Molt presents, com cada anys, a la manifestació del Dia de l'Orgull LGTBI+. No consentirem que tornin a amagar a ningú ni ninguna dins cap armari, ni a la feina ni a la plaça del poble.

Yolanda Calvo assumeix la Secretaria General de la Unió Insular de Mallorca de CCOO de les Illes Balears. La nova Secretària General fins ara ha estat membre de l'Executiva Confederal d'Illes com a responsable d'ocupació i polítiques sectorials.

La Federación de Industria celebró una conferencia sobre la transición energética justa en Baleares. En la misma participaron, Daniel Cámara, Secretario General de Industria Illes Balears y Jesús Crespo, secretario de políticas sectoriales de la federación estatal.

Eva Cerdeiriña participó en las Jornadas prácticas en planes de igualdad en la Universidad de les Illes Balears, dando cuenta de la creación de la Oficina para la igualdad de CCOO.

Jornada "Construyendo Empleo". Miguel Pardo, Secretario General de la Federación CCOO Hábitat Illes Balears, abrió la jornada dando la bienvenida a los participantes: Mario Guillén Lobo, de la Fundación Laboral de la Construcción de Baleares; Aida Suárez, Secretaría de Salud Laboral y Comunicación de Hábitat Estatal; y José Luis García Vidal, Secretario General de CCOO Illes Balears.

Organitzat per UEP-Mallorca i amb el suport de CCOO de les Illes Balears organitzarem la projecció del documental "Gaza" guanyador d'un Premi Goya amb la participació del seu director, Carles Bover.

Agustín Martín, Secretario de Organización de CCOO, participó en una asamblea de delegados y trabajadores para dar la perspectiva confederal del momento socio-político y laboral que estamos viviendo, muy centrados en los comicios electorales.

Se ha constituido la Mesa de Diálogo Social del sector ferroviario de Mallorca como órgano de participación institucional. Este hecho ha merecido una valoración positiva, ya que desde la misma defenderemos los derechos de los trabajadores y trabajadoras del sector.

Formación en habilidades sindicales "Hablar en público: comunicación verbal y no verbal". Un curso impartido por Inma Domínguez y Carles Diéguez con una nutrida representación de nuestros delegados y delegadas de la FSS-CCOO Illes Balears.

FUNDACIÓ ATENEU

LA FÒBIA A LA LLENGUA CATALANA TÉ CURA

Josep Ginard
Secretari General
FSC
CCOO Illes Balears

arriba la ultradreta, i ens diu que els ciutadans de la nostra comunitat autònoma ja no ens podem relacionar amb les nostres administracions públiques en la nostra llengua.

Mitjançant una moció, votada el dimarts 28 de novembre en sessió parlamentària, reclama impulsar el desenvolupament normatiu corresponent perquè el desconeixement de la llengua catalana no penalitzi en l'accés a la funció pública en una comunitat autònoma la llengua oficial de la qual, juntament amb la llengua castellana, és la llengua catalana...

Ja no podem perquè si ho fem, estem col·laborant amb un "contuberni judaic maçònic" que pot fer fallida les bases i els fonaments del país, i que no és altra cosa que la nació espanyola l'estandard de la qual, només pot alçar la dreta.

[Mode irònic ON]

Que l'art. 4 del nostre Estatut d'Autonomia que millor si s'elimina perquè les nostres illes encaixin en el model d'estat que anhela la ultradreta. Que això de l'estat de les autonomies no serveix, que ha passat de moda i per tant, només es pot utilitzar si per això, la ultradreta com a opció política, disposa dels ingressos que per diputat li correspon com a la resta d'organitzacions polítiques,

però que ells no creuen a les autonomies. Abans de res, una Espanya gran i lliure.

El títol preliminar de la Constitució Espanyola, en què es recullen els valors i principis de tot el text constitucional, concretament el punt 2 de l'article 3, es va redactar de pressa i corrent i clar, ara tenim aquests embulls amb les autonomies poliglotes. Aquí, si és possible una modificació al text constitucional.

I l'eliminació de quall de l'article 4. Aquest no degué existir...

[Mode irònic OFF]

Que se'n vagin a la merda!!!

I posats a xipollejar a l'estultícia en què es mou còmodament la ultradreta, i per allò de promoure la igualtat fins a les seves últimes conseqüències, perquè no reclamem impulsar el

desenvolupament normatiu corresponent, perquè el desconeixement de la llengua castellana, no penalitzi en el accés a la funció pública a Illes Balears ???

Que siguin els alemanys o els xinesos que puguin accedir a les places de la nostra administració pública SENSE TENIR EL REQUISIT DE CONÈIXER LA LLENGUA CATALANA NI TAMPOC, LA LLENGUA ESPANYOLA.

Aquests de la dreta ultra, prefereixen que ens traïm la llicència d'armes i el permís de caça, per poder anar a pegar trets per la Serra de na Burguesa i per Xorrigó, en lloc de fomentar l'ús de la nostra llengua, i així ens va...

LOS SECTORES DEL HÁBITAT DE BALEARES LUCHAN POR RECUPERAR PODER ADQUISITIVO

Vicente Moll Jiménez
Responsable de
Acción Sindical
y Negociación
Colectiva CCOO
Habitat Illes Balears

Los sectores del hábitat llevan un año de intensas negociaciones y acciones sindicales para mejorar las condiciones y salarios en los convenios, trasladando la necesidad de una recuperación salarial fuerte debido a una situación económica, dura por los costes de la inflación y la vivienda para la clase trabajadora, sobre todo en nuestra comunidad.

Desde que se firmó el convenio de limpieza viaria de Baleares el año pasado, con un incremento salarial espectacular de hasta el 43%, partiendo del SMI, el 70% de los ayuntamientos ya lo han incluido en sus contratas haciendo efectivo el aumento a las personas trabajadoras, en unas condiciones dignas y más teniendo en cuenta la dureza y riesgo del sector. Estas mejoras se las ganaron con una intensa lucha sindical, con huelgas pueblo por pueblo hasta la huelga general del sector, cuyos efectos de perjuicio al servicio público y a la imagen turística fue lo que precipitó la firma del convenio.

En el sector de jardinería, la problemática es la aplicación del convenio estatal, sobre todo en temas como las funciones por categorías o los pluses, que en muchas empresas no aplican, incluidas en contratas que desconocen la realidad del trabajo y el verdadero coste laboral. Por ello, hubo una huelga en Marzo en la UTE Arboricultores de Palma, que duró 8 días hasta que se firmó un acuerdo en el que se reconoció el derecho a percibir el plus de peligrosidad íntegro en la próxima contrata, una comisión para valorar funciones y reconocer categorías y el abono de atrasos de dicho plus.

La negociación del convenio de lavanderías se alargó, desde el año pasado, porque se partía de condiciones del SMI y las demandas sindicales eran más elevadas. Al final, se tuvo que recurrir a una convocatoria de huelga en pleno agosto, poniendo en riesgo el surtido de ropa de cama y toallas de los hoteles y dañando la imagen turística, para que la patronal se aviniera a firmar un convenio digno, con incrementos salariales del 16% en su primer año, 1250€, mejoras en el tiempo de descanso diario, alcanzando los 30 minutos, 15 de ellos a cargo de las empresas, y descanso semanal, con dos días para empresas con más

de 25 trabajadores, y día y medio para las empresas de menos trabajadores, además de establecer una clara diferenciación de las funciones según la categoría. De nuevo, la lucha durante el periodo estival en sectores de los que depende el turismo da sus frutos, por la presión añadida del sector hotelero y la imagen internacional.

Otro convenio que se está negociando y ya lleva un año, es el de construcción y derivados del cemento, cuya negociación se alarga debido al obstruccionismo y dilación de UGT, que le viene muy bien a los intereses de la patronal. Mientras tanto, no se para de ofrecer formación obligatoria para trabajar en el sector mediante la Fundación Laboral de la Construcción.

El convenio de limpieza de edificios y locales, no fue firmado por CCOO, porque traspasó una línea roja: incluía el contrato fijo discontinuo a tiempo parcial, una precarización de un sector ya precario y muy feminizado. A lo largo de su vigencia ya hemos visto como se usa ese contrato para mantener unas condiciones indignas, de las que no queríamos ser partícipes. Y esto es lo que pasa, cuando las personas trabajadoras optan por sindicatos que

no son de clase y solo miran por sus intereses o los de sus delegadas.

Todas estas luchas de sectores muy diversos tienen algo en común. Allí donde CCOO tiene la mayoría y trabaja para las personas trabajadoras que están dispuestas a mejorar sus condiciones mediante la lucha, dichas condiciones mejoran, donde no la tiene dichas condiciones se precarizan. Y estratégicamente hablando, la temporada turística es el mejor momento para hacerlo, en nuestra comunidad, pues se quiera o no, todos los sectores dependen u ofrecen servicios al turismo.

Además, es una vergüenza que siendo una de las comunidades autónomas más ricas, debido precisamente al sector turístico, todos los sectores auxiliares o que no dependan directamente de él, tengan unas condiciones muy mejorables y además tengan que hacerse cargo del elevado coste de vida y vivienda insular, percibiendo cantidades cercanas al SMI. Lo que demuestra es que hay una

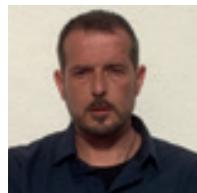
grave y más acentuada desigualdad en nuestra comunidad autónoma, dentro de un estado que ya es de por sí de los más desiguales de Europa. Es tarea, no solo de los gobiernos mediante leyes, sino también de los sindicatos mediante la acción sindical recortar esa desigualdad, y hacer que la inflación, cuyo origen en su mayoría son los beneficios empresariales, se atenuen sus efectos en la pauperización de la clase trabajadora, mediante incrementos salariales proporcionales o superiores al IPC. De no ser así, no es necesario ser adivino ni erudito en historia, para saber que los populismos antisindicales siempre aprovechan esta situación para manipular y perjudicar aún más a la clase trabajadora.

Solo una lucha sindical fuerte que frene o palie los efectos negativos de la inflación y el coste de vivienda, evitará el caldo de cultivo para que esos monstruos se generen.

Como resultado, tenemos los datos de la federación de Hábitat de CCOO de Illes Balears, donde se

LA LLUITA DE LES TREBALLADORES DEL PRIMER CICLE D'INFANTIL

Mario Devís
Secretari General
Federació
d'Ensenyament
CCOO Illes Balears

Després de dos anys negociant el Conveni Col·lectiu del sector, només veiem l'immobilisme i el desinterès de les organitzacions patronals per arribar a acords; que permetin a les treballadores del sector millorar les seves condicions laborals i percebre uns salaris acords a la responsabilitat que assumeixen, a la tasca educativa i social que venen desenvolupant, ens ha portat a liderar les mobilitzacions

dels darrers mesos.

Les patronals estan generant un greu perjudici a les treballadores que veuen com les seves retribucions romanen congelades des de setembre de 2021. A més, la desigualtat salarial que arrosseguen respecte a àmbits afins no és casualitat ni fruit de crisis anteriors, podem afirmar que els seus salari són més baixos perquè més del 95% dels qui treballen en el sector són dones. És un sector totalment feminitzat a totes les categories professionals; i les seves condicions salarials gairebé no arriben al salari mínim interprofessional; fet que les situa dins la condició de treballadores pobres, segons la Carta Social Europea, rere aquesta situació s'hi

amaga una discriminació econòmica per motiu de gènere.

I això ocorre perquè encara està molt arrelada la idea, també entre les patronals, que les escoles de 0 a 3 anys no operen com a centres educatius, sinó com a guarderies, que s'associen amb tasques de cures tradicionalment realitzades per dones. Però la qüestió és que la LOMLOE reforça la vessant educativa d'aquesta primera etapa educativa atorgant-li una gran importància, i li dona el valor de compensador de desigualtats socials. Malgrat això les condicions d'aquestes treballadores no han millorat.

Comparades amb la resta de l'àmbit educatiu, les jornades de les mestres i de les educadores es desenvolu-

pen íntegrament en l'atenció directa amb nens i nenes. No disposen de jornada no lectiva retribuïda per a organitzar i preparar les activitats, els materials, avaluar els processos, fer posades en comú... Tot això es realitza fora de la jornada laboral; és treball extra i no remunerat, i a costa de la conciliació familiar d'aquestes treballadores.

Algunes d'elles desenvolupen les seves tasques en empreses que entenen que aquest és un negoci més i que cal gestionar-lo per a l'obtenció del màxim benefici. Altres empreses, en nom d'un major benefici i d'una competitivitat salvatge, pretenen degradar encara més les condicions laborals presentant projectes econòmics en les lici-

tacions, fins i tot sabent que hauran d'incomplir el Conveni Col·lectiu per a poder obtenir la seva rendibilitat.

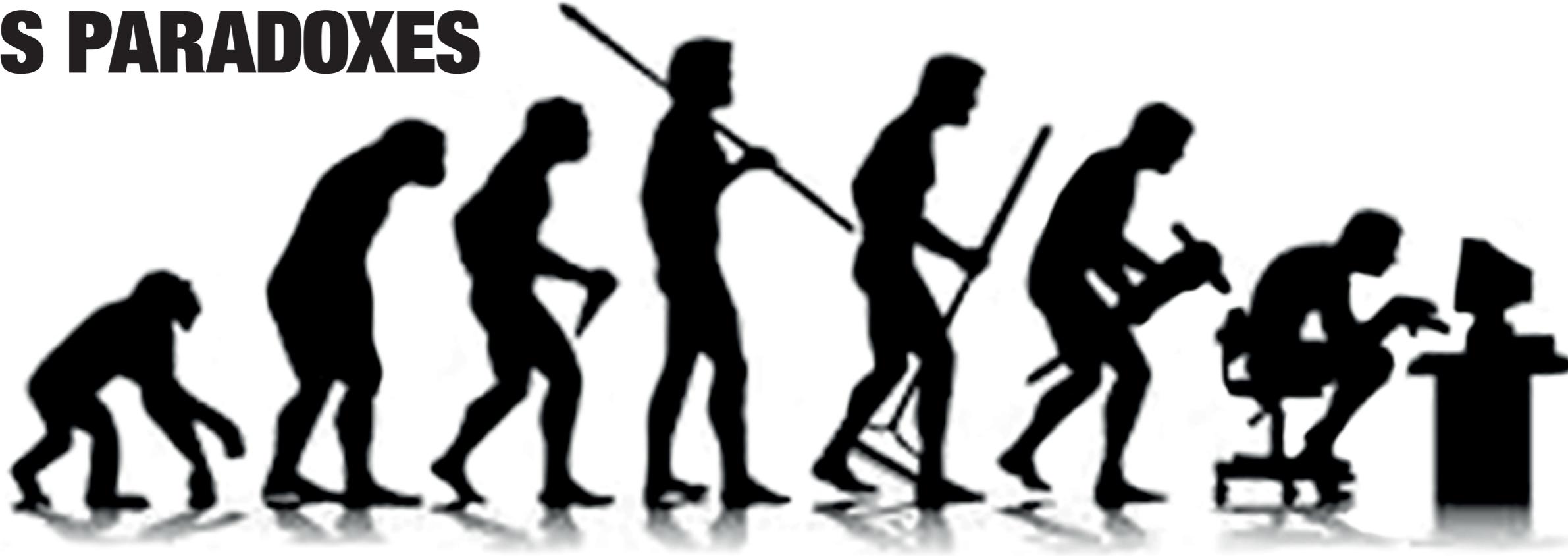
Aquesta situació és inacceptable i ha estat rebutjada rotundament per el nostre sindicat, que ha impulsat un procés de mobilitzacions a nivell estatal contra la pretensió de les organitzacions patronals de perpetuar l'actual situació de precarietat; i ha presentat en Mesa Negociadora propostes de gran importància per a revertir la situació.

Cal tenir en compte que amb la inflació actual i les titulacions requerides per desenvolupar aquesta tasca, hem d'exigir pujades salarials immediates. No pot continuar sent un dels treballs qualificat pitjors

remunerats de les Balears.

Des de la Federació d'Ensenyament de CCOO treballarem per deixar enrere la precarietat de les treballadores de les escoletes. Lluitarem pel reconeixement d'aquesta tasca professional fonamental i per la valoració d'una etapa educativa tan transcendental per tots els aprenentatges al llarg de la vida.

L'EVOLUCIÓ DE LA HUMANITAT I LES SEVES PARADOXES

Rafa Sancho
Unió Insular d'Eivissa
i Formentera
CCOO Illes

L'espècie humana existeix des de fa uns 350.000 anys i ha experimentat una història marcada per la recerca constant de progrés i desenvolupament. Fins fa aproximadament 12.000 anys, viure en comunitat i compartir recursos era la norma. Al paleolític els éssers humans vivien en societats profundament igualitàries.

Durant la major part de la nostra existència, els éssers humans érem pobres en termes materials però ens sentíem abundants i satisfets. La igualtat era la columna vertebral de

les nostres societats primitives, on les diferències econòmiques eren pràcticament inexistentes. Aquest escenari dista molt del panorama actual.

Però alguna cosa va canviar radicalment fa uns 12.000 anys. La invenció de l'agricultura i la ramaderia va desencadenar un gir transcendental a la història de la humanitat. Aquest gir ens ha portat fins al dia d'avui on som més eficients, tenim noves tecnologies i gaudim de temps lliure. Hem avançat cap a un nou model de vida on valorem l'oci, el plaer i el confort.

L'agricultura i la ramaderia ens van permetre fa 120000 anys agrupar-nos en poblacions i començar una recerca insaciable de poder, oci, plaer, riquesa i estatus. Des de llavors, la recerca d'aquests elements ha estat el motor del progrés humà, por-

tant-nos d'un estat d'igualtat a una societat de desigualtats marcades.

És una paradoxa innegable: com més desiguals ens tornem en termes econòmics, més avancem en termes de progrés i desenvolupament. Curiosament quants més béns i serveis produim més escasos ens sentim. La història ens revela que les societats profundament igualitàries han tingut dificultats per prosperar.

Però aquest progrés no ha estat lineal ni exempt de dificultats. La revolució industrial va comportar llargues jornades laborals i condicions inhumanes per a molts. Tot i això, també va ser el catalitzador per a l'organització laboral i la lluita per drets bàsics, com ara jornades laborals més curtes i condicions de treball més justes.

Actualment ens trobem en una cruïlla.

La desigualtat persisteix, però és essencial eradicar completament la pobresa i garantir les necessitats més bàsiques de cada individu. La idea de que tot ésser humà pugui cobrir les seves primeres necessitats com són l'habitatge, l'aigua, la nutrició, l'educació, la seguretat social i l'assistència sanitària emergeix com un imperatiu moral per a l'Estat.

En aquest entorn el paper dels sindicats no ha de ser altre que treballar per un nou contracte social basat en tres pilars fonamentals: totes les persones haurien de tenir garantit el mínim necessari per viure una vida digna, inclòs l'accés a l'habitatge; totes les persones han de contribuir tot el que puguin a ser productius i que rebin les màximes oportunitats per fer-ho; és a nivell del conjunt de la societat com millor es poden abordar

els riscos associats a la primera infància, les malalties, l'atur o l'enveilliment i no poden recaure en els individus, les famílies o les empreses.

Es per això que caminem cap a un món on cada individu ha de contribuir aportant valor a la societat i buscant el seu propi camí a nivell laboral cercant poder, oci, plaer, riquesa i estatus.

És crucial deixar de banda la precarietat laboral i permetre que cadascú busqui el seu màxim potencial. El progrés ha de fluir, però sempre amb la mirada posada en el benestar col·lectiu.

En aquesta recerca constant de progrés, l'estat hauria de garantir els tres pilars fonamentals del nou contracte social, i així donar espai perquè cada individu aporti valor i busqui la seva realització personal.

En conclusió, al llarg de la història de la humanitat hem patit canvis entre la igualtat i la desigualtat, entre la solidaritat i la recerca de progrés. Ara, ens toca trobar l'equilibri entre l'avenç material i el benestar humà, assegurant que tots tinguin accés a allò essencial mentre es fomenta la recerca de la realització personal i el progrés col·lectiu.

CONVERSA AMB NICOLÁS SARTORIUS

Nicolás Sartorius i David Ginard, autor de l'entrevista.

David Ginard i Féron
Historiador

El proppassat 20 de novembre, amb motiu de la inauguració a la seu de CCOO de l'exposició commemorativa del 50 aniversari del Procés 1001, varem tenir el privilegi de tenir a Palma a una de les figures claus de la història recent del moviment obrer espanyol: Nicolás Sartorius (Sant Sebastià 1938). L'historic advocat, sindicalista, investigador i polític em concedí uns minuts per conversar entorn dels seus inicis com a lluitador antifranquista i el procés de construcció de les Comissions Obreres com a moviment sociopolític i la seva transformació en organització sindical. Vet aquí un petit resum de l'entrevista.

David Ginard (DG): ¿Cómo se produjo su toma de conciencia política?

Nicolás Sartorius (NS): Mi toma de conciencia se produce en la universidad, yo empiezo a estudiar en el curso 1955/56. Tienen lugar los hechos del 56, contra el Sindicato Español Universitario (SEU). En 1957 ingreso en Nueva Izquierda Universitaria, estoy dos o tres años en aquella organización. En

la Huelga General Política del 59 (yo entonces estaba en el Frente de Liberación Popular, el FELIPE) nos distribuimos la ciudad para lanzar octavillas. Me tocó todo el barrio de Tetuán. Fui con Juan Tomás de Salas. Al terminar la carrera, en el curso 1959/60, el FELIPE decide montar despachos laborales y yo junto a Campos (uno de Santander) y Monte (uno de Asturias) empezamos a establecer contacto con gente variada de izquierdas: mineros, profesionales, etc.

DG: ¿Qué recuerdos conserva de la huelga asturiana de 1962?

NS: Mientras yo me encontraba en Asturias tienen lugar aquellas huelgas. Contribuimos a difundirla con manifiestos y propaganda, regamos de octavillas los pozos mineros asturianos... Y es así como me detienen, creo que fue en septiembre de 1962, estando en El Entrego (allí teníamos un despacho). Al cabo de unos meses se celebró un consejo de guerra en Madrid. Me pidieron ocho años de cárcel por rebelión militar. Al final me condenaron a tres años. Me destinaron a la prisión de Carabanchel, donde estuve hasta finales del 63-principios del 64, porque murió Juan XXIII

nes sindicales de 1966 y obtuvimos un gran éxito. En el 67 se produjeron las movilizaciones, en enero y abril, de miles de trabajadores que salían de los polígonos industriales. Fue en aquel momento cuando el gobierno empieza a tener miedo y sale la sentencia que vincula a Comisiones Obreras con el PCE.

DG: Naturalmente pronto llegaron nuevas detenciones...

NS: Sí, tuve un montón de detenciones, algunas de tres-cuatro meses y una de año y pico, fue cuando caí en una reunión de toda la oposición democrática por el Proceso de Burgos. Esta detención sería muy al principio del 71, salí de la cárcel en enero del 72.

DG: Esto nos lleva a la detención principal, la que condujo al Proceso 1001.

NS: Sí, decidimos organizar una reunión, en junio de 1972, de la coordinadora general de Comisiones Obreras en el convento de los Oblatos, en Pozuelo de Alarcón. Nos detuvieron y, a partir de ahí, me pidieron 19 años de cárcel. El juicio coincidió con el atentado (diciembre de 1973) contra Luis Carrero Blanco. Parece ser que Fernando Herrero Tejedor le contó a Joaquín Ruiz Giménez que el fiscal tenía

intención de reducir las penas, pero que no lo hizo debido al atentado. Y por tanto nos condenaron a penas elevadísimas. En consecuencia, estuve en la cárcel desde mediados del 72 hasta la muerte del dictador, pues entonces de inmediato hubo un indulto parcial del Rey y, unido a que el Tribunal Supremo nos había rebajado a seis años, salimos de la cárcel en diciembre de 1975, justo antes de Navidad.

DG: Con lo que llegamos a 1976, el año en que todo parecía posible. ¿Cómo recuerda la ofensiva sindical y política de aquellos meses?

NS: Con los que salimos de la cárcel y otros que estaban fuera creamos una dirección de Comisiones Obreras. Entonces emprendimos una ofensiva durísima contra el gobierno de Arias Navarro. ¡Hubo 17.000 huelgas entre enero y marzo del 76, más que en el resto de Europa! Y el Rey comprendió que había que quitar a Arias Navarro, previo viaje a Estados Unidos. En ese contexto, los empresarios tomaron conciencia de que así no se podía continuar, que necesitaban tener interlocutores, y se empezaron a reunir con nosotros. Pero por otro lado Fraga había prohibido el congreso de Comisiones Obreras y autorizado el de la UGT, por lo que convocamos la asamblea de Barcelona.

DG: Finalmente, la legalización de Comisiones Obreras no llegó hasta abril de 1977. ¿Hubo contactos con el gobierno Suárez para acelerarla?

NS: Sí. Adolfo Suárez envió a Enrique de la Mata Gorostiza, ministro de relaciones sindicales, a conversar con nosotros e hicimos con él una reunión clandestina en un chalet de la colonia del Viso, jef ministro en una reunión ilegal!... Estábamos Cipriano García, Torres, Alonso y yo, y en otro sitio estaban Marcelino y otros por si nos detenían. Y allí es donde el ministro nos dice que tenemos que tener paciencia y le respondimos que con la crisis que había solo se podía negociar con Comisiones Obreras y que, si no se resolvía la cuestión de la legalización, íbamos a declarar la huelga general si era necesario. De la Mata Gorostiza informó al presidente y, a los pocos días, nos dijeron que presentáramos los estatutos. Luego nos propusieron un pacto social, nos hablaron del estatuto de los trabajadores... Pero al final se hicieron los Pactos de la Moncloa, donde no estuvimos directamente. No hay que olvidar, de todos modos, que a partir de allí se fue a un proceso constituyente, cosa que en la convocatoria de las elecciones de 1977 no estaba nada clara.

UN AÑO DE ACTIVIDADES DE LA FUNDACIÓ ATENEU CCOO ILLES BALEARS

II Escola de Tardor

Josep Benedicto
Presidente Fundació
Ateneu
CCOO Illes Balears

Este ha sido un año de mucha actividad para la Fundació Ateneu CCOO Illes Balears. Iniciamos el curso con una Jornada dedicada a las relaciones entre el turismo, el empleo, y la sostenibilidad" contando con importantes ponentes, como Celestí Alomar,

exconseller de turismo; Pau Vílchez presidente del Comité de Expertos para la Transición Energética y el Cambio Climático; con M.ª Ines Batle, Ingeniera y Hotelera; y con el compañero Chema Martínez, secretario general de la Federación de Servicios; un extraordinario panel y muy importante participación de todos los asistentes.

El 13 de junio, junto con el Colectivo Aurora Picornell, organizamos una conferencia sobre la obtención del voto femenino a cargo de Francisca Mas, ex directora del "Institut de la Dona", proyectamos la película "Clara

Campoamor, la mujer olvidada" que dio entrada a la conferencia.

El compañero Jesús Crespo, miembro de la Comisión Ejecutiva de la Federación de Industria, expuso la posición del sindicato respecto del proceso de transición energética, tema de candente actualidad, y del que mucho se dice y escribe pero que todavía conocemos poco. La posición del sindicato debe de ayudar a difundir la necesidad de un tránsito justo, en resumidas palabras: no habrá una buena transición si esta no es justa, no debemos dejar a nadie por el camino.

En pleno julio, un buen sábado, organizamos con la entidad Uep-Mallorca una charla con Pablo Simón, reconocido y mediático politólogo y periodista; una interesante reflexión tras las elecciones generales, despertó mucho interés, la sala amarilla casi se nos quedó pequeña.

Con Uep-Mallorca también organizamos la exhibición del documental "Gaza" con una posterior charla coloquio sobre la ocupación de palestina y sobre el genocidio que perpetra el estado de Israel. Más allá de crear conciencia de la situación, sirvió el acto para recaudar fondos destinados a la agencia de refugiados UNRWA. Un estremecedor documental que obtuvo un premio Goya en 2019. Sin embargo, las imágenes que hoy vemos en los informativos no cambian nada las recogidas por Carles Bover, director del documental.

De éxito y satisfacción calificamos la presentación de la exposición sobre

el proceso 1001 en su 50 aniversario. La memoria es fundamental, no solo para no repetir los mismos errores, también para poner en valor el trabajo de nuestro sindicato y del sacrificio de sus gentes por de la libertad y la democracia. El 20 de noviembre inaugurábamos la exposición con un invitado de lujo, Nicolas Sartorius, uno de los 10 de Carabanchel, condenado a 19 años de cárcel por pertenecer a las Comisiones Obreras, el acto que también contó con la participación de Pep Vílchez, histórico dirigente de CCOO de Baleares quien contextualizó aquel momento vivido en nuestra comunidad. Asistieron muchas personalidades, partidos políticos, sindicatos y viejos militantes. El acto sirvió para hacer expreso reconocimiento a nuestros compañeros que estuvieron en Carabanchel y acompañaron a los procesados por el 1001: Liberto Rigo, Miguel Rosello, Claudio Bonilla y Antonio Luna, para todos ellos nuestro reconocimiento.

Celebramos la II Escola de Tardor, este año el 11 de diciembre, con la participación de 50 cuadros sindicales de Baleares, una jornada para la reflexión y la formación. Un año más participó como ponente Joan Coscubiela, director de la Escuela del trabajo confederal y el Catedrático de Ciencias Económicas en la Universidad de Santiago de Compostela, que bajo el título "El nuevo contrato social" disertó sobre los nuevos retos. Especial interés despertó la mesa compuesta por la Exconsellera de Benestar Social, Fina Santiago; Anna Grau, Socióloga y Doctora en Geografía; y David Abril, Doctor interino de la Facultad de Filosofía y Trabajo Social de la UIB.

Estamos trabajando en la planificación del próximo programa, 2024 y esperamos resulte tan atractivo como el que hemos podido ejecutar este año.

EL MARC SINDICAL DEL DIÀLEG I LA CONCERTACIÓ SOCIAL PER A LA LEGISLATURA 2023-2027 A LES ILLES BALEARS

Resolució aprovada al Consell Confederal de CCOO de les Illes Balears.

El nou escenari sorgit de les eleccions de maig de 2023 ens du a reforçar el plantejament que des de CCOO de les Illes Balears havíem proposat pel que fa al diàleg i la concertació social autonòmica.

El diàleg social, tal com l'entén l'Oficina Internacional del Treball (OIT), s'ocupa de tota mena de negociació, de consulta o, simplement d'intercanvi d'informació entre representants de governs, ocupadors i treballadors quant a qüestions d'interès comú en matèria de política econòmica i social. És un instrument idoni per a promoure millors condicions de vida i de treball i una major justícia social, així com una millor governança i contribueix a establir una societat més estable i més justa.

D'igual manera dir, que a criteri de l'OIT, s'estableixen com a condicions necessàries bàsiques per al diàleg social, la voluntat política i la independència de les parts, així

com la capacitat tècnica i l'accés a la informació.

El Conveni número 150 de l'Organització Internacional del Treball (OIT), de 1978, ratificat en 1982, disposa a l'article 5 que tot membre que hagi ratificat el Conveni haurà d'establir procediments apropiats a les condicions nacionals per a garantir, dins del sistema d'administració del treball, la consulta, la cooperació i la negociació entre les autoritats públiques i les organitzacions més representatives d'empresaris i treballadors.

Per altra banda, la Constitució espanyola a l'article setè estableix que els sindicats de treballadors i les associacions empresarials contribueixen a la defensa i a la promoció dels interessos econòmics i socials que els són propis; i a l'article 131 es declara que L'Estat, mitjançant una llei, podrà planificar l'activitat econòmica general per a atendre les necessitats col·lectives, equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional i sectorial i estimular el creixement de la renda i de la riquesa i la distribució més justa d'aquesta darrera. A més, el Govern

elaborarà els projectes de planificació d'acord amb les previsions que li siguin subministrades per les comunitats autònombes i l'assessorament i la col·laboració dels sindicats i de les altres organitzacions professionals, empresarials i econòmiques. Amb aquesta finalitat es constituirà un Consell, la composició i les funcions del qual desenvoluparà una llei.

La Llei orgànica 11/85 de llibertat sindical, en el seu article sisè, marca les condicions de representativitat en els òrgans de participació de sindicats i patronals.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears proclama en el seu article 27 dels drets relatius a l'ocupació i al treball el valor de la concertació i del diàleg social com a instrument indispensable de cohesió social, i del paper institucional que en aquest resultat tenen els interlocutors socials més representatius; per això es reconeixen als que compleixin les condicions previstes en l'ordenament jurídic les facultats i prerrogatives institucionals que tenen assignades i la seva participació ineludible en la vida administrativa pública, ja que amb això contri-

gueixen a la satisfacció dels interessos generals mitjançant l'exercici de la seva funció.

En els períodes legislatius que van del 2015 al 2023 a les Illes Balears, regits pel Pacte de Progrés, han mantingut una notable activitat pel que fa al Diàleg Social Autonòmic, signant-se importants acords; de sobre manera, una frenètica activitat pel que fa al període pandèmic que significà una millor cobertura de les condicions de vida i d'ocupació dels treballadors i de les treballadores de la nostra comunitat.

Així i tot, malgrat la tasca feta en aquest període des de Comissions Obreres de les Illes Balears ja plantearem, tant a les resolucions del XII Congrés com en el document "Recomanacions als programes electoral autonòmics" presentat als partits polítics que concorrien a les accions de maig de 2023, les línies

a seguir pel que fa al diàleg social autonòmic.

A la ponència aprovada al darrer Congrés Confederal de les Illes Balears, proclamaven que la mesa de diàleg social autonòmic ha estat un instrument cabdal a l'hora de concertar i consensuar -entre els agents socials i econòmics més representatius i l'administració autonòmica de les Illes- les polítiques més adients que donen resposta a les necessitats de treballadors i empresaris; i apuntaven el fet d'aprofundir en el Diàleg Social per a la seva consolidació més enllà del govern de torn, i la voluntat del sindicat en el seu compromís amb la societat civil organizada - i mantenint l'àmbit reservat als agents socials i econòmics de les meses de Diàleg Social Tripartites- es reforçarà el Diàleg Social amb la participació d'organitzacions i entitats representatives de

diferents àmbits socials, mediambientals, culturals, econòmics, de consumidors, de sectors productius minoritaris, etc.

Per altra banda, en el document "Recomanacions als programes electoral autonòmics de maig de 2023" remarcaven la necessitat de repensar el diàleg social autonòmic per a donar una millor resposta a les necessitats dels treballadors i treballadores, per la qual cosa, calia assentar les bases perquè, en el marc de la nostra comunitat, es donin les condicions per consensuar un pacte de rendes autonòmic com a base per a la millora de les condicions econòmiques i socials de la classe treballadora i de la competitivitat de les empreses; estendre els processos de participació, seguiment i avaluació als agents socials i econòmics més representatius tant en els processos d'acció

legislativa com en la gestió; impregnar el conjunt de l'administració de la cultura del diàleg i la concertació social i evitar que sigui una opció subjecta a la voluntariat política; el compromís de l'administració per enfortir els espais de participació com el Consell Econòmic i Social dotant-lo de recursos econòmics i humans suficients pel funcionament correcte; i dotar dels recursos necessaris els espais de solució extrajudicial de conflictes com és el TAMIB.

Al nou marc polític sorgit de les eleccions autonòmiques de maig les nostres propostes continuen essent les mateixes. Però aquest escenari amb un govern del Partit Popular amb el suport de la ultradreta necessita, en primer terme, apuntalar el diàleg social – més quan les experiències de governs de coalició PP-VOX, com és el cas de Castella i Lleó, han anat a eliminar per complet el diàleg i la concertació social-. Per això, a les primeres trobades amb la presidenta del Govern i el conseller d'Empresa, Ocupació i Energia la

nostra reivindicació ha estat garantir el manteniment del diàleg i concertació autonòmica. La resposta, a hores d'ara, de part del govern sembla positiva al seu manteniment.

A partir d'aquí, el nostre model recull les propostes ja fetes pel manteniment i altres per aprofundir-ne; per tot això, serà necessari que la Mesa de Diàleg Social Autonòmic sigui de competència exclusiva de la Presidència del govern de les Illes Balears i dels qui ostenten el màxim nivell de representació de les patrimonials i sindicats més representatius a la nostra comunitat.

A més, caldrà normativitzar via decret el funcionament del Diàleg Social Autonòmic, de manera consensuada entre el govern de les Illes Balears i els agents econòmics i socials més representatius.

D'igual manera, serà preceptiu ordenar el Diàleg Social en diferents submeses (turisme, indústria, funció pública, habitatge, entre altres) que abordin de manera sectorial les principals qüestions de caràcter laboral,

econòmic i social, i que aquestes meses depenguin de les conselleries competents en cada tema, de manera que pugui estructura l'Arbre del Diàleg Social.

Pel que fa als pactes vigents, i que afecten a matèries més directament depenen de la Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia – Ocupació, Formació Professional, Salut Laboral, i Igualtat- serà preceptiu reprendre el seu seguiment i, si escau, iniciar els treballs per la seva renovació.

En resum, el nostre objectiu és continuar la tasca d'arrelament del diàleg social a la nostra comunitat, mantenint-ho dins l'àmbit exclusiu de l'administració autonòmica i dels agents econòmics i socials més representatius, en un exercici de legitimació mútua, i com el tarannà d'una manera pròpia de fer política a les Illes Balears.

EL CATALÀ, LA NOSTRA LLENGUA EN EL MÓN DEL TREBALL

Resolució aprovada al Consell Confederal de CCOO de les Illes Balears

La Constitució espanyola en l'article 3 proclama: “1. El castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la. 2. Les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònombes d'acord amb els seus Estatuts. 3. La riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció”.

Per tant, el català, l'eusquera, el galleg i l'aranès son llengües oficials en les seves respectives comunitats autònombes junt amb el castellà.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears en l'article 4 disposa que “1. La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tindrà, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial.

2. Tots tenen el dret de conèixer-la i d'usar-la, i ningú no podrà ser discriminat per causa de l'idioma. 3. Les institucions de les Illes Balears garantiran l'ús normal i oficial dels dos idiomes, prendran les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crearan les condicions que permetin arribar a la

igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears”

Pel que fa a la **Llei de normalització lingüística de les Illes Balears**, aprovada per unanimitat de tots els partits polítics que conformen el Parlament de les Illes Balears:

- Manifesta que és objecte d'aquesta llei “garantir l'ús del català i el castellà com idiomes oficials d'aquesta Comunitat Autònoma” (Títol preliminar, article 1, punt 1)
- Estableix el dret de poder expressar-se i desenvolupar en català les activitats laborals i sindicals entre d'altres (Article 2. Punt2.)
- Defineix com a objectius de la llei:

Fer efectiu l'ús progressiu i normal de la llengua catalana en l'àmbit oficial i administratiu, assegurar el coneixement del català com a llengua vehicular en l'àmbit de l'ensenyament, fomentar l'ús de la llengua catalana en tots els mitjans de comunicació social i crear la consciència social sobre la importància del coneixement i l'ús de la llengua catalana per tots els ciutadans. (Article 1, punts a, b, c i d).

- Determina que els poder públics han d'adoptar les mesures necessàries per a fer efectius la promoció, el coneixement i l'ús normal de la llengua catalana i el dret al seu ús, oral o per escrit, en les seves relacions amb l'administració. (Article 4).

- També senyala que la institució oficial consultiva per a tot quan faci referència a la llengua catalana serà la Universitat de les Illes Balears (Disposició Addicional 3º).

- I per altra banda, per a fer efectiu a l'administració pública l'ús del català han d'esser considerada la Llei de mesures de capacitació lingüística per a la recuperació de l'ús del català en el àmbit de la Funció Pública i el Decret d'exigència del coneixement de la Llengua Catalana en els procediments selectius d'accés a la Funció Pública i per ocupar llocs de treball de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per tot l'esmentat anteriorment, el Consell Confederal de CCOO de les Illes Balears es reafirma en els següents criteris:

Garantia dels drets lingüístics en l'ús del català i el castellà (idiomes oficials de la comunitat autònoma de les Illes Balears) com a eina d'inclusió laboral, social i cultural, i especial cura en l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, atesa la seva condició minoritària en el conjunt de l'Estat i atès que l'ús del català, dins la nostra

comunitat autònoma, es troba en perill actualment.

Defensa i promoció del coneixement i l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de les relacions laborals i en el món del treball.

Respecte per a tot allò establert en l'ordenament jurídic, especialment en l'Estatut d'Autonomia i en la Llei de normalització lingüista, i per a tot el que s'hagi pactat entre l'Administració pública i el sindicat. El sindicat també exigirà a les administracions el compliment dels acords signats en matèria d'ús i coneixement del català dins les administracions públiques.

El sindicat defensarà la unitat de la llengua catalana des del respecte a les diferents modalitats lingüístiques de cadascun dels territoris de les Illes Balears i tindrà present els criteris que emanin de la Universitat de les Illes Balears com a institució oficial consultiva en la matèria.

CCOO de les Illes Balears, en el desenvolupament de la negociació col·lectiva, propiciarà la inclusió de clàusules dins dels convenis col·lectius que facilitin el coneixement i l'ús del català en les empreses.

El coneixement, la promoció i la consciència de la importància social de la llengua catalana seran objecte transversal en el diàleg i la concertació social.

El sindicat actuarà en defensa individual i col·lectiva de les persones treballadores que poguessin veure's afectades o sancionades per causa de l'ús de la llengua catalana o de la defensa dels seus drets lingüístics.

El sindicat exigirà a les administracions que posi a l'abast les eines més avançades i adients per facilitar el coneixement i l'ús de la llengua catalana en el nostre marc territorial.

El sindicat acordarà instruments de col·laboració amb aquelles entitats socials que tenen com a objectius el coneixement, la promoció i la defensa la llengua catalana.

Per tot l'esmentat, el sindicat es reafirma en la defensa de la llengua catalana, i la unitat d'aquesta des del respecte de les modalitats insulars, i així ho manifesta perquè creu que la promoció, l'aprenentatge i l'ús normalitzat de la llengua pròpia de la nostra comunitat autònoma constitueixen una eina fonamental per a la inclusió laboral, social i cultural que resulta especialment necessària en aquest moment en que les forces reactionàries en fan batalla en contra amb l'objectiu d'arraconar la llengua pròpia de la nostra comunitat autònoma, i minvar la seva transcendència social per aconseguir la seva desaparició.

REPERCUSSIONS DEL PROCÉS 1001 A MALLORCA

Pep Vílchez i Carreras
Fundació Ateneu
CCOO Illes Balears

EI 24 de juny de 1972 s'havia de reunir al convent dels Oblats de Pozuelo de Alarcón els representants de diverses zones territorials de les Comissions Obreres. Un setge policial va arrestar bona part dels assistents. Cap representant de les Illes Balears va assistir a l'es-

deveniment. Entre els dirigents de CCOO que no van ser capturats hi havia la delegació catalana. Per als detinguts es van sol·licitar penes que arribaven a 20 anys de presó.

A Mallorca, els anys previs al 1972, l'activitat de les Comissions Obreres es reduïa a una militància obrera majoritàriament vinculada al PCE la qual va desenvolupar una combativa i valenta activitat clandestina a favor dels interessos i drets dels treballadors i per les llibertats democràtiques, sense comptar amb contacte orgànic

extern des de la península. Entre aquests militants obrers van destacar els germans Marcos i José Peralta, Enrique i Juan Acosta, Rafael Azorín, Antonio Luna, Eduardo Pérez, Manolo García o Claudio Bonilla.

Un cop empresonats Marcelino Camacho i els seus companys, la coordinació de CCOO es va traslladar a Catalunya sota la direcció de Cipriano García qui va tenir reiterat afany a connectar amb les Comissions Obreres de Mallorca, objectiu que es va fer efectiu el 1973.

AL CERRAR Ayer, en diversos puntos urbanos **PALMA: MANIFESTACIÓN DE ESTUDIANTES Y OBREROS**

Palma (De nuestra Redacción).— Cerca de medio millar de personas, obreros y estudiantes en su mayoría, se dieron cita a las ocho de la tarde de ayer en la plaza Júarez de Alcàsser, desde donde —en compacta manifestación— se dirigieron a la avenida Jaime III. Por la entrada y proclamando gritos de distinta índole, referidos en algún caso al "Proceso 1001", sobre el que portaban igualmente una pancarta blanca, igualmente, iban llevando estavillas.

Llegados a la plaza de la Reina la totalidad de manifestantes se dispersaron pacíficamente sin que se registrara ningún incidente y al sólo una breve interrupción del tráfico rodado, la policía armada haría acto de presencia poco después, procediendo

Diario de Mallorca, 12 de febrero de 1975

participaven diversos sectors, gent independent, del PCE i algunes personnes, vinculades al PCE(i), després PTE. Es van planificar diverses accions clandestines.

Simultàniament es va connectar amb les anomenades Comissions Obreres de Sector vinculades a l'Organització Comunista d'Espanya (Bandera Roja), tots ells es van proposar de crear un front de lluita per la llibertat dels 10 de Carabanchel celebrant una asamblea a l'església de Sant Rafael de Palma preparatòria per tal d'articular una acció pública exigint la llibertat dels detinguts a través d'una manifestació a celebrar a Palma el 20 de novembre de 1973 data de l'inici del judici davant el Tribunal d'Ordre Públic (TOP).

Aquell mateix dia 20 ETA ho va fer coincidir amb l'atemptat mortal contra l'almirall Carrero Blanco, davant d'aquesta situació, la manifestació preparada es va desconvocar, però el treball clandestí no va parar.

El procés d'unitat de Comissions Obreres va augmentar amb les noves incorporacions polítiques i sindicals produint-se un salt qualitat en l'ordre orgànic: la constitució de la Coordinadora de Rams de CCOO que es reunia periòdicament a les dependències de l'edifici de l'Església que albergava Radio Popular la qual unificà les diverses tendències sindicals existents. L'11 de febrer del 1975, a propòsit de l'apel·lació al suprem del cas 1001, es va convocar clandestinament una manifestació reivindicativa que es va dur a terme per alguns carrers de Palma.

La creació de la Comissió Obrera Mixta va tenir certa transcendència. La Comissió va conjuntar diverses desenes de participants que es reunia en un dels locals de la parròquia de Santa Payesa on

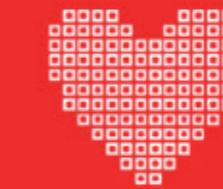
llocs directius a les UTT (Unió de Tècnics y Trabajadores), especialment a l'Hostaleria, Construcció, Arts Gràfiques, i altres sectors i les que, malgrat els obstacles, van constituir la Confederació Sindical de CCOO, a la Assemblea Congressual del 1977 que va elegir la seva nova direcció elegint-se Manuel Cámara Fernández com el primer Secretari General del nou sindicat.

Palma, 1977, constitució del Sindicat de la Construcció de les Illes Balears. D'esquerra a dreta: Paco García, Pep Vilchez i Manuel Cámara en representació del Secretariat de CCOO, parla el militant Antonio García Moreno (El alemán), a continuació Antonio Palomino Secretari General del nou sindicat, Tranquilino Sánchez Secretari de la Federació Estatal de la Construcció, Josu Larrañaga de la Unió Sindical de Madrid i Miquel Molina i Juan Illescas de les CCOO de la construcció de Menorca.

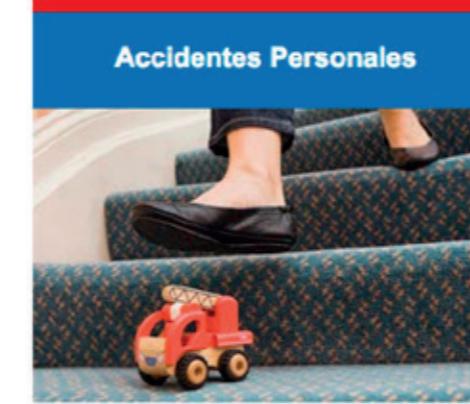
El procés d'unitat de Comissions Obreres va augmentar amb les noves incorporacions polítiques i sindicals produint-se un salt qualitat en l'ordre orgànic: la constitució de la Coordinadora de Rams de CCOO que es reunia periòdicament a les dependències de l'edifici de l'Església que albergava Radio Popular la qual unificà les diverses tendències sindicals existents. L'11 de febrer del 1975, a propòsit de l'apel·lació al suprem del cas 1001, es va convocar clandestinament una manifestació reivindicativa que es va dur a terme per alguns carrers de Palma.

Van ser aquestes Comissions Obreres els qui al mes de maig, a les eleccions del Sindicat Vertical d'aquest mateix any, van copar

Afiliate CCOO

CCOO
comissions obreres
de les Illes Balears

Accidentes Personales

Asegure el futuro de su familia si tiene un accidente

Nuestro compromiso

- Capital adaptado a sus necesidades
- Sin plazos de carencia
- Podrá ir complementando sus garantías con coberturas adicionales optativas

ATLANTIS

Accidentes Personales

La mejor forma de asegurar el futuro de los tuyos, con un amplio abanico de coberturas para elegir y así adaptarlo a sus necesidades personales.

MALLORCA

PALMA (SEU DE LA CONFEDERACIÓ SINDICAL DE CCOO DE LES ILLES BALEARS)

Carrer de Francesc de Borja Moll, 3, 07003. Palma, Mallorca - info@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 726 060

INCA (SEU DE LA UNIÓ INSULAR DE MALLORCA)

Avinguda General Luque, 223, Pavelló 5. 1er. pis. 07300. Inca, Mallorca - mallorca@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 55 35 04

ALCÚDIA

Carrer del Convent, 5, 07400. Alcúdia, Mallorca - mallorca@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 502 690 - 971 547 910

MANACOR

Carrer S'hort del la Vila, 1, 07500. Manacor, Mallorca - mallorca@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 553 504

LOCAL MAGALUF

Carretera Sa Porrassa, s/n (policia local), 07182 Calvià - mallorca@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 131 873

MENORCA

MAÓ (SEU DE LA COMISSIÓ OBRERA DE MENORCA)

Plaça August Miranda, S/N. 07701. Maó, Menorca - menorca@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 351 666

LOCAL CIUTADELLA

Plaça de la Concòrdia, 16, 07760. Ciutadella, Menorca - menorca@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 380 044

ELVISSA I FORMENTERA

EIVISSA VILA (SEU DE LA UNIÓ INSULAR DE CCOO D'EIVISSA I FORMENTERA)

Carrer del Periodista Marià Tur Tur, 5 - 07800. Eivissa - eivissa@ib.ccoo.es
Telèfon: 971 315 361

CCOO
comissions obreres
de les Illes Balears

<http://servicios.ccoo.es/servicios/>

ACCEDE A LA WEB

Serveis
als afiliats i afiliades

Clínica Ortigosa

[administración@eticop.com](mailto:administracion@eticop.com)

Teléfono: 912 51 90 13

www.eticop-online.com

ACADEMIAS

PSICOTÉCNICOS Y OTRAS OPOSICIONES

FUNDACIÓN ASIMA

Solicita una parcela para tu huerto ecológico.

Benefíciate de 4 céntimos de descuento al repostar en las gasolineras CEPSA de los polígonos de Son Castelló y Can Valero.

VEN A POR TU TARJETA

Proyecto social y de agricultura ecológica
Huertos Sociales ASIMA

CLÍNICA ORTIGOSA (DENTAL)

Primera visita gratis.

Descuentos especiales en los tratamientos que se precisen.
No somos una franquicia, ni un seguro donde a veces las personas son números.
Nos avalan más de 30 años de experiencia con una puesta al día e innovación continuada.

ACADEMIAS ETICOP

Formación exclusiva de psicotécnicos para oposiciones, concursos y empresas.

Descuento del 46% sobre los precios de los cursos, condiciones igualmente aplicables a los familiares de primer grado (pareja e hijos e hijas).

ASIMA

Proyecto social y de agricultura ecológica
Huertos Sociales ASIMA

ATLANTIS

el servei assegurador de

ATLANTIS Palma de Mallorca
Francesc de Borja Moll, 3 - Palma
Tel. 971 71 86 81 / 971 01 63 54

A&A
ASOCIADOS

CMR
Centros Médicos de Reconocimiento

LLIBRERIA
dracsmàgic

galp

centro
harmonia

RENTA : Declaraciones de Renta 20€
Montse Albons
Asesor Fiscal, Técnico Contable
Carrer Marqués de Fontsanta nº54
(Grupo Emprende)

Descuento de más del 30% en los centros CMR Palma y CMR Marratxí para realizar cualquier revisión médica: obtención y renovación de todos los permisos de conducir, armas, embarcaciones, manipulación de grúas, seguridad privada, animales peligrosos, deportes, buceo, estudio, oposiciones y trabajo.

CMR PALMA - Tel.: 971 714 000
CMR MARRATXI - Tel.: 871 233 142

5% descuento
Carrer de Jeroni Antich, 1,
07003 Palma - Tel.: 971 71 27

Ven a recoger tu tarjeta Descuento 3 céntimos por litro en las gasolineras GALP de Llucmajor y Palma (Frente Tráfico)

CENTRO HARMONÍA:
Tratamientos de homeopatía, acupuntura y terapia del dolor a un precio especial que consiste en una tarifa única de 35€ para la primera sesión y de 30€ para las siguientes sesiones.

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	
21	22	23	24	25	26	
28	29	30	31			

MAX Teatro Musical es el único centro especializado en teatro musical de Palma de Mallorca.

- Matrícula gratuita.
- Precio promocional: 50% de descuento en la primera mensualidad .
- Oferta válida para toda la afiliación.

Extensible familiares.
www.maxteatromusical.com

CLASES DE YOGA Y MEDITACIÓN
 Información 666 621 328
 Pere Más - Psicólogo - Instructor Yoga
 Cerca de s'Escorxador - PALMA

CENTRO DE ESTÉTICA Y BINIESTAR
 -Depilación Hombre y Mujer
 -Reflexología y Masajes
 tel.: 971 863 166
 WhatsApp 683 370 706

Restaurante Es Porxo
 10% en la carta o En menú de comida
 o cena de empresa.
 No válido en menú diario.
 Lunes y Domingo noche cerrado
 Domingo cocina abierta hasta las 17hr

15% descuento calzado y plantillas

Revisión gratuita visual y auditiva así como descuentos exclusivos en los servicios de ÓPTICA y AUDIOLOGÍA:

- 20% GAFAS COMPLETAS
- 15% GAFAS DE SOL
- 10% LENTES DE CONTACTO Y LÍQUIDOS
- 10% AUDÍFONOS, AYUDAS TÉCNICAS

Avda. Argentina nº18 y en la C/ Alfons el Magnànim nº13
 (Frente Cruz Roja) Tel.: 971 715 324

FESTES D'ÀMBIT GENERAL DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS ANY 2024

1 de gener	Any Nou	Dilluns
6 de gener	Epifania del Senyor	Dissabte
1 de març	Dia de les Illes Balears	Divendres
28 de març	Dijous Sant	Dijous
29 de març	Divendres Sant	Divendres
1 d'abril	Dilluns de Pasqua	Dilluns
1 de maig	Dia del Treball	Dimecres
15 d'agost	Assumpció de la Verge	Dijous
12 d'octubre	Festa Nacional	Dissabte
1 de novembre	Tots els Sants	Divendres
6 de desembre	Dia de la Constitució	Divendres
25 de desembre	Dia de Nadal	Dimecres

La teva tranquil·litat, el nostre millor regal

El nostre grup assegurador ha crescut amb l'incorporació de les entitats AGRUPACIÓ I ATLANTIS en el Grup AXA

Ara, tenim l'assegurança AXA que s'adapta a tu

ASSEGURANÇA
DE LLAR

ASSEGURANÇA
D'AUTO

ASSEGURANÇA
DE SALUT

ASSEGURANÇA
DENTAL

ATLANTIS - Francesc de Borja Moll, 3
07003 Palma de Mallorca

Maribel Homar Thomás

Tel. 971 71 86 81

maribel.homarthomas@atlantisgrupo.es